

Številka: 181-1/2022-4

Datum: 25.4.2022

PROTOKOL DELA V OBDOBJU, KO JE ŠE PRISOTEN SARS-COV-2 VVZ Kurirček Logatec

PROTOKOL DELA V ČASU COVID-19 v VVZ Kurirček Logatec je usklajen skladu s priporočili;

- Šolsko leto 2021/22 v Republiki Sloveniji v razmerah, povezanih s covidom-19. Modeli in priporočila (Kustec in sod., 2021).
- Samozaščitno vedenje v obdobju, ko je med nami še vedno prisoten virus SarS-CoV-2 (NIJZ, 21.4.2022)
- Navodila vzgojno-izobraževalnim zavodom (VIZ) in dijaškim domovom (DD) ob sumu ali potrjenem primeru okužbe s SarS-CoV-2 (NIJZ z dne 21.4.2022).
- Priporočila za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe s SarS-CoV-2 (NIJZ z dne 8.1.2021)
- Navodila za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19 (NIJZ z dne 4.11.2021)
- Prezračevanje zaprtih prostorov za preprečevanje širjenja okužb z virusom SarS-CoV-2 (NIJZ z dne 21.1.2021)

UVOD

Dokument predstavlja sistematiziran načrt pripravljenosti, odzivanja in ukrepov v vrtcu z namenom preprečevanja širjenja COVID-19 in drugih nalezljivih boleznih. Protokol dela se bo posodabljal skladno z novimi navodili, priporočili, odloki, ...

Vir okužbe v vrtcu so lahko otroci, zaposleni ali starši. Zato morajo vsi upoštevati osnovna načela preprečevanja širjenja okužb sorazmerno trenutni epidemiološki situaciji. Osebe vrtca mora poleg higiene rok in pravilne sanacije kašlja pri sebi nadzirati in zagotavljati podporo otrokom pri izvajanju in vzdrževanju dobrih higienskih navad. V vrtec vstopajo le zaposleni in starši ter zunanji obiskovalci, ki upoštevajo vse potrebne ukrepe in so zdravi. Zunanji obiskovalci upoštevajo vse higienske ukrepe, ki veljajo v vrtcu.

SPREMLJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA ZAPOSLENIH IN OTROK

Za zaščito tako osebja kot otrok pred okužbo s SARS-CoV-2 je potrebno, da v vrtec tako otroci kot delavci prihajamo zdravi. Najpomembnejši ukrep je, da bolni ostanejo doma.

V primeru pojava simptomov (najpogostejši znaki in simptomi so povišana telesna temperatura, kašljanje, težje ali težko dihanje ter spremenjen vonj in okus; pojavijo se še glavobol, zamašen nos, bolečine v žrelu, bolečine v mišicah in sklepih, utrujenost, driska) **ostanemo doma, omejimo stike z drugimi ljudmi in se posvetujemo z osebnim zdravnikom.**

PRIPOROČILA ZA VSE DELAVCE VRTCA

Vsi, ki sodelujejo v vrtcu morajo poznati in udejanjiti ukrepe za preprečevanje širjenja covid19.

Med delovnim procesom je potrebno upoštevati ukrepe za zmanjšanje prenosa virusa in širjenja okužb:

- Zaposleni redno **spremljamo svoje zdravstveno stanje**. V primeru pojava znakov, ki bi lahko kazali na bolezen se posvetujemo z osebnim zdravnikom in ostanemo doma. Obvestimo vodstvo vrtca o odsotnosti in navedemo vzrok.
- **Redno in temeljito umivamo roke s toplo vodo in milom.**
- Pri delu ne nosimo nakita na rokah.
- **Ob vstopu v vrtec je obvezno razkuževanje rok.** Razkužila za razkuževanje rok so nameščena na vhodih vrtca in po vrtcu (skupaj z navodili o uporabi). Razkužila morajo biti otrokom nedosegljiva.
- Z rokami se ne dotikamo obraza (oči, nosu in ust), ker si lahko iz površin virus zanesemo v telo.
- Upoštevamo pravilno higieno kašlja.
- **Pri uporabi razkužil smo pozorni na njihovo namensko uporabo** – razkužila za roke se uporabljajo izključno za razkuževanje rok, razkužila za površine pa za razkuževanje površin, opreme in nikakor ne razkuževanju rok. Ob odprtju razkužila na embalažo napišemo datum odprtja ali datum priprave razkužila, v primeru, ko se razkužilno sredstvo razredči. Upoštevamo navodila za razkuževanje.
- Pri uporabi razkužilnih sredstev za površine uporabljamo zaščitne rokavice.
- **Prostore večkrat dnevno prezračujemo (na stežaj odprta okna).** Glej Načrt prezračevanja str. 8.

DODATNA PRIPOROČILA ZA STROKOVNE DELAVKE VRTCA

Za zaposlene veljajo splošna priporočila za preprečevanje širjenja COVID19 navedena na strani 3.

Splošno:

- Zaradi obveščanja v primeru okužbe morajo biti na voljo podatki, kateri otroci so bili skupaj na posamezen dan.
- Otroke učite, da si, preden zakašljajo ali kihnejo, pokrijejo usta in nos s papirnatim robčkom, ki ga nato odvržejo v koš za smeti. Če nimajo robčka, naj kašljajo ali kihajo v zgornji del rokava. Po kašljanju, kihanju in brisanju nosu, naj si otroci vsakič umijejo roke. **Otroci si rok ne razkužujejo.**
- Po kašljanju, kihanju in brisanju nosu, si strokovne delavke vsakič umijejo roke. V primeru, da voda in milo nista dostopna, za razkuževanje rok uporabimo namensko razkužilo za roke z najmanj 60 % alkohola (npr. na sprehodih).
- Roke si vedno umivajte z milom in toplo tekočo vodo.
- Strokovni delavci naj si pred in po tolaženju ali crkljanju otrok umijejo roke.
- **Pred odhodom domov se obvezno preoblečete in temeljito umijte roke.**

Uvajanje otrok:

- Po tem, ko starši odidejo iz igralnice, prostor prezračite.
- Prisotnost staršev v oddelku pri uvajanju je skrajšana.

Igralnice in umivalnice:

- Igralnice **pol ure pred prihodom otrok in pol ure po njihovem odhodu ter večkrat dnevno** (priporočljivo vsako uro) temeljito prezračite – na stežaj odprta okna.
- Ležalnike preoblecite po razporedu oz. pogosteje, če je to potrebno. V primeru okužbe s COVID19 v skupini se opere vso posteljnino in perilo iz igralnice. Posteljnino in perilo se v takem primeru v pralnico dostavi v plastičnih vrečah – na vrečo se nedvoumno označi npr. z listkom z napisom »covid«.
- Pri počitku upoštevajte večjo razdaljo med ležalniki ali uporabite obratni položaj otrok (glavonoge ob počitku) – priporočena razdalja od ust do ust je 1,5 do 2 m.
- Zagotavljajte in spodbujajte otroke k zadostnemu pitju tekočin. **Otroci naj pijejo v oddelku.** Za pitje vode se uporabljajo lončki, ki so tekom dne postavljeni pokonci na čisti podlagi in se med seboj ne dotikajo. Otroci naj se ne dotikajo lončkov drugih otrok, lončke naj otrokom dajo strokovne delavke. Lončki naj se perejo dnevno.
- Pri vsakem obroku si nadenete predpasnik, ki ga dnevno zamenjate. V kolikor ni na voljo dovolj predpasnikov iz blaga uporabite predpasnik za enkratno uporabo.
- Previjanje otrok poteka kot običajno. Pri previjanju se uporablja rokavice za enkratno uporabo – en par rokavic za enega otroka. Roke si je potrebno umiti trikrat: pred začetkom, po menjavi plenice in po čiščenju previjalne mize.
- Otroke vedno spremljajte v sanitarije (uporaba stranišča, toaletnega papirja, umivanje rok, papirnate brisače).

Čiščenje in razkuževanje v igralnici:

- Pri čiščenju in razkuževanju površin se uporablja rokavice. Ko odstranimo rokavice si roke umijemo.
- V primeru pojava covid-19 v skupini, se navedene površine se razkužuje (uporablja se razredčino Sprint Antibac ali drugo razkužilno sredstvo). Dopoldan navedene površine razkuži strokovna delavka, popoldan pa čistilka. Vedno razkužujemo le čiste površine.
- **Poskrbite za hitro in učinkovito čiščenje izbruhanine, blata ali ostalih telesnih izločkov.** V primeru onesnaženja površin v prostoru s človeškimi izločki (urin, blato, izbruhanina ali druga telesna tekočina) najprej poskusimo (če je mogoče) umakniti prisotne otroke. Nato onesnaženo področje pokrijte z vpojnimi papirnatimi brisačami in prelijte z razkužilom za površine (npr. raztopina Sprint Antibac). Onesnaženo površino lahko, namesto z vpojnimi brisačami, prekrijete z Vomit Safe higienskim absorbentom, ko se ustvarijo suhe grudice, se jih pomete z namensko metlico na namensko smetišnico. Izloček (skupaj s papirjem ali absorbentom) odstranite, površino pa očistite in razkužite. Pri delu uporabljamo zaščitne rokavice za enkratno uporabo in zaščitno masko. Med čiščenjem zračimo prostor. Papirnate brisače in rokavice za enkratno uporabo odložite v vreče za komunalne odpadke. Onesnaženo perilo skrbno položite v vrečko za umazano perilo. Temeljito si operite roke z vodo in tekočim milom. Roke si popolnoma osušite s papirnatimi brisačkami. Osušene roke nato še razkužite.

Igrače in didaktični material v igralnici:

- Igrače vzdržujemo po ustaljenem postopku iz ZHR. Skupne igrače po uporabi ene skupine očistite.
- V primeru Covid-19 v skupini se **uporabljene igrače se dnevno razkuži** po ustaljenem postopku iz ZHR (namakanje v vodi in delovni raztopini razkužila Taski Sprint Antibac). Suhe igrače shranite nazaj na police. Igrače, ki jih ni mogoče namakati v vodi se lahko v primeru covid-19 razkuži z razkužilom Dezikim AL7. Vendar POZOR, ker razžira lak, ni primeren za lakirane površine! V skupinah, kjer so najmlajši otroci (dajejo igrače v usta) se raje ne poslužujte igrač, ki jih je mogoče sprati pod vodo zaradi morebitnih ostankov razkužila na površini.

Igranje na prostem, igrišče in igrala

- Strokovni delavci, ki spremljajo otroke, naj spremljajo igro otrok in otroke opozarjajo, da ničesar ne dajejo v usta in se ne dotikajo obraza, oči, nosu. Po igri v peskovniku si otroci temeljito umijejo roke.
- Ob prihodu v vrtec z igrišča (ali sprehoda) si otroci in strokovni delavci temeljito umijejo roke.

PRIPOROČILA ZA OTROKE

- V vrtec sprejemamo le zdrave otroke.
- Otroci si roke pod nadzorom umivajo z milom in toplo vodo. **Rok si otroci ne razkužujejo.**
- Otroci naj imajo s seboj dodatna oblačila zaradi intenzivnejšega zračenja.

OBRAVNAVA SUMA OKUŽBE S SARS-CoV-2 IN POTRJENEGA PRIMERA V VRTCU

1. Splošne informacije

Inkubacijska doba – čas od okužbe do pojava prvih simptomov oz. znakov – za covid-19 je lahko med 2 in 14 dnevi (v povprečju 5-6 dni).

Obdobje kužnosti – čas ko oseba lahko okuži drugo osebo – traja od 2 dni pred pojavom simptomov do 10 dni po pojavu simptomov oz. znakov. Ob hujšem poteku bolezni je obdobje kužnosti lahko daljše. V primeru asimptomatske okužbe se kot obdobje kužnosti upošteva 2 dni pred odvzemom odvzema vzorca pozitivnega testa, s katerim je bila pri osebi potrjena okužba s SARS-CoV-2 in traja 10 dni.

Kontakt osebe s potrjeno okužbo je oseba, ki je bila v neposredni bližini z osebo s potrjeno okužbo v času njene kužnosti.

2. Obravnava suma okužbe s SARS-CoV-2 pri otroku/zaposlenem

V kolikor se pri otroku kažejo simptomi, ki lahko kažejo na okužbo s korona virusom, otroka takoj damo v drug prostor namenjen izolaciji otrok in pokličemo starše, da nemudoma pridejo ponj. Otrok počaka starše v izolaciji. **Oboleli otrok naj uporablja samo določene sanitarije in umivalnik. Drugi otroci naj teh sanitarij ne uporabljajo!** Osebe, ki je v stiku z otrokom, nosi masko in zaščitni predpasnik za enkratno uporabo, upošteva navodila o higieni rok. Tesne stike zmanjšamo na minimum. V kolikor to ni mogoče, in je potreben tesen stik z otrokom, naj bo zaposleni posebno pozoren na higieno rok. Po vsakem stiku z otrokom in pred kakršnim koli dotikanjem obraza ali sluznic je potrebno roke temeljito umiti in razkužiti. Med pestovanjem naj bo otrok z obrazom obrnjen stran od zaposlenega.

Ko starši otroka odpeljejo, strokovna delavka temeljito prezrači prostor (vsaj pol ure odprta okna na stežaj). **Prostor za izolacijo čistilka temeljito očisti in razkuži. Strokovna delavka očisti ali razkuži igračev(tiste, ki jih ni mogoče oprati), s katerimi se je otrok igral.** Starši se posvetujejo z osebnim zdravnikom otroka. V kolikor zdravnik otroka napoti na testiranje in je izid testa pozitiven, starši obvestijo vrtec. Vrtec postopa skladno z Navodili vzgojno-izobraževalnim zavodom (VIZ) ob sumu ali potrjenem primeru okužbe s SARS-CoV-2 v zavodu (NIJZ).

Če pri sebi zaposleni opazi vročino in znake akutne okužbe dihal, se umakne iz delovnega mesta in pokliče izbranega zdravnika. V primeru, da je zaposleni covid-19 pozitiven, o tem obvesti vodstvo in O ZHR, sledijo postopki skladni z Navodili vzgojno-izobraževalnim zavodom (VIZ) ob sumu ali potrjenem primeru okužbe s SARS-CoV-2 v zavodu.

3. Obravnava potrjenega primera okužbe s SARS-CoV-2 pri otroku/zaposlenem

Če starši o potrjeni okužbi pri otroku obvestijo vzgojitelja, le-ta takoj obvesti vodstvo vrtca in O ZHR. Ravno tako zaposleni v primeru okužbe oz. kontakta z okuženo osebo obvesti vodstvo in O ZHR.

V primeru potrjene okužbe se ukrepa po naslednjih korakih:

1. **ALI JE OSEBA S POTRjeno OKUŽBO OBISKOVALA VRTEC V OBDOBJU KUŽNOSTI?**
2. **PREPOZNAVA KONTAKTOV**
3. **OBVEŠČANJE STARŠEV**

PRIPOROČILA ZA STARŠE OB PRIHODU IN ODHODU IZ VRTCA V ČASU COVID-19

1. Pred prvim ali ponovnim prihodom v vrtec

Starši morajo sporočiti prisotnost otroka pred prihodom otroka v vrtec. Starši spremljajte zdravstveno stanje otroka. V primeru, da otrok zboli, ga v vrtec ne pripeljete in nas o tem obvestite.

Ob uvajanju otroka so starši lahko prisotni. Starši izvajajo higienske ukrepe; izvajajo higieno rok, v igralnici so obuti v copatih, ki jih za čas uvajanja puščajo v vrtcu. Kolikor se da, ostajajo na enem mestu. Uvaja naj le eden od staršev. Prisotnost staršev v oddelku pri uvajanju je skrajšana.

2. Prihod v vrtec

Vrtec ali šolo naj obiskujejo zdravi otroci. Nekateri otroci pogosto zbolevajo z akutnimi okužbami dihal. Če so se starši o zdravstvenem stanju otroka, ki pogosto preboleva okužbe dihal, posvetovali s pediatrom, oziroma če je pediater otroka (večkrat) pregledal, naj se zaupa presoji pediatra.

Otrok si mora po preoblačenju in preobujanju umiti roke z milom in toplo vodo. **Otroci si rok ne razkužujejo.**

Zaradi intenzivnejšega zračenja naj imajo otroci s seboj dodatna oblačila. Ostala rezervna oblačila za otroka prinesete kot običajno. S seboj imejte plastično vrečko za umazana in mokra oblačila.

3. Primer s sumom na COVID-19 v vrtcu

V primeru, da otrok zboli in dobi vročino ter druge znake akutne okužbe dihal, ga bomo izolirali v poseben prostor. O obolelosti otroka vas bomo obvestili in vas prosili, da pridete ponj v najkrajšem možnem času. Ob potrjeni nalezljivi bolezni vrtec o tem obvestite.

HIGIENSKA PRIPOROČILA (COVID-19) ČIŠČENJE IN PRALNICA

Za zaposlene veljajo splošna priporočila za preprečevanje širjenja COVID19 navedena na strani 2 in 3. Zaprte prostore redno prezračujemo.

Čiščenje prostorov poteka skladno z Načrtom čiščenja. Ob pojavu covid-19 pa se upošteva postopke navedene v nadaljevanju.

ČIŠČENJE PROSTORA ZA OSAMITEV OZ. PROSTOROV V KATERIH SE JE GIBALA OBOLELA OSEBA

Pred začetkom čiščenja se čistilka zaščiti z osebno varovalno opremo:

1. temeljito si umije roke,
2. nadene si zaščitno masko,
3. preko delovne obleke si nadene plastični predpasnik za enkratno uporabo,
4. nadene rokavice.

Prostor najprej dobro prezrači (najmanj 1 uro). Površine prostora se očisti z namenskim čistilnim sredstvom, ki ga običajno uporabljamo, nato se površine razkuži z namenskim razkužilom, ki ima dokazano učinkovitost zoper SARS-CoV-2. Seznam odobrenih razkužil za površine je na voljo v registru biocidnih proizvodov kot vrsta BP »2« na povezavi <https://podatki.gov.si/dataset/register-biocidnih-proizvodov-na-trgu-rs>. Skrbno razkužimo površine, ki se jih dotikamo z rokami – kritična mesta; mize, police, kljuke, stikala, domofoni, telefon, wc deske, gumbi na kotličkih, tipke kavomata, stopniščne ograje,

Pozorni smo na ustrezno koncentracijo delovne raztopine razkužila in kontaktni čas (to je čas, ko mora biti razkužilo v stiku s površino). Nekatera razkužila (sredstva za čiščenje in dezinfekcijo npr. Taski Sprint Antibac) so učinkovita tudi brez predhodnega čiščenja (navedeno na razkužilu) – grobe nečistoče vedno predhodno očistimo.

Po končanem čiščenju in razkuževanju sname rokavice, si temeljito umije roke, sname zaščitno masko in predpasnik za enkratno uporabo. Rokavice, zaščitno masko in predpasnik za enkratno uporabo odloži v vrečo za komunalne odpadke na vozičku. Po končanem čiščenju uporabljene krpe odloži v posebno vedro ali plastično vrečko, vsebino razkuži in da v pralnico. Enak postopek čiščenja uporabimo v igralnici, sanitarijah in morebitnih ostalih prostorih, kjer je otrok bival.

PRALNICA IN RAVNANJE S PERILOM

Čiščenje pralnice in pranje perila poteka po ustaljenem postopku z običajnimi čistilnimi in pralnimi sredstvi. Pri ravnanju s perilom mora osebje na mestu nastanka – to je v igralnicah, kuhinji, čistilke ločevati perilo po ustaljenem postopku.

V primeru, ko se pere perilo iz skupine, kjer se je zadrževala oseba s sumom na COVID19 oz. oseba s potrjeno okužbo, perica uporablja zaščitno opremo; masko, rokavice in predpasnik za enkratno uporabo, po uporabi zaščitno opremo odvrže v plastično vrečko. Za pranje perila se uporabi dezinfekcijski pralni prašek.

NAČRT PREZRAČEVANJA PROSTOROV VRTCA

Slabo prezračevani prostori in veliko ljudi v prostoru predstavljajo tveganje za prenos virusa. Pogoji za učinkovito prezračevanje je dovolj pogosta izmenjava zraka in ustrezna smer toka zraka, da ne pride do prenosa mikroorganizmov med osebami.

V enotah (oz. prostorih), kjer imamo mehansko prezračevanje (klimati, klime, ...), jih vzdržujemo po že obstoječem Načrtu vzdrževanja prezračevanja in klimatizacije v vrtcu. Priporočila za prezračevanje se razlikujejo glede na tip zračenja. Prostore prezračujemo, kot je navedeno v nadaljevanju v odvisnosti od tega, kakšen je tip zračenja v enoti/prostoru. Kljub pogostejšemu prezračevanju in v primeru mehanskega prezračevanja povečanemu pretoku zraka, **otroci v igralnicah ne smejo biti izpostavljeni prepihu in tudi ne direktnemu vpihu zraka.**

Prostori z naravnim prezračevanjem – odpiranje oken

- **Ob odprtju vrtca** odpre strokovna delavka, ki odpira vrtec okna igralnic za pol ure.
- **Tekom dneva se okna odpira čimbolj pogosto¹** (učinkovito prezračujemo tako, da okna odpiramo na stežaj). Ko so zunaj razmere primerne, naj bodo okna odprta cel čas.
- **Ko se skupina zapre**, strokovna delavka pred odhodom odpre okna. Igralnice naj se zračijo vsaj uro. Okna nato zapre čistilka, ki čisti prostore.
- Ostale prostore, ki se zračijo z odpiranjem oken in se v njih zadržuje več ljudi (npr. kuhinje, pisarne,...), prezračijo zaposleni, ki se zadržujejo v njih, ob prihodu na delo, večkrat tekom dneva in pred odhodom domov.

Prostori z mehanski in kombiniranim prezračevanjem – ventilatorji, klimati, klime, ...

- Za nastavitve mehanske prezračevanja skrbi hišnik in kjer je mogoče prezračevanje nastaviti na upravljalniku v igralnici, ločeno za posamezno igralnico, tudi strokovni delavci ob pomoči hišnika.
- **Mehansko prezračevanje naj deluje ves čas (24 ur), vse dni v tednu. Priporoča se 6 izmenjav zraka na uro.** Če je mogoče avtomatsko nastaviti pretok zraka, naj prezračevanje deluje na običajnih oz. povišanih nastavitvah pretoka zraka vsaj 2 uri pred prihodom ljudi v prostor in 2 uri po odhodu ljudi iz prostora.
- **V času bivanja ljudi v prostoru naj prezračevanje deluje s povečanim pretokom zraka, kjer to ni mogoče, se sočasno zračijo z odpiranjem oken na stežaj.** Okna odpirajo strokovni delavci.
- V toaletnih prostorih se izogibamo prezračevanju z odpiranjem oken, da preprečimo vdor zraka v ostale prostore. Iz sanitarnih prostorov cel čas prisilno odvajamo zrak (ventilatorji).
- Prezračevalni sistemi z rekuperacijo morajo imeti ločen dovod in odvod zraka.
- **Nastavitve kroženja zraka pri centraliziranih sistemih je potrebno izključiti.**
 - Prezračevalne centralne sisteme in klima naprave, se nastavi tako, da se zrak izmenja brez kroženja.
 - Kjer se kroženju zraka zaradi funkcije ogrevanja/hlajenja ni mogoče izogniti, je treba delež zunanlega zraka čimbolj povečati.
 - V prostorih z večjim številom ljudi naj bodo sistemi z lokaliziranim kroženjem zraka izključeni, ravno tako je odsvetovana uporaba sobnih ventilatorjev.

¹ NIJZ navaja, da v Nemčiji priporočajo zračenje v šolskih prostorih skozi na stežaj odprta okna na vsakih 20 minut, pozimi na 3 do 5 minut, poleti za 10 do 20 minut ter ves čas odprta okna v času odmora.